

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne izvzembi nedelje in praznični. // Inserati do 80 petti vrst od Din 2. do 100 vrst od Din 2.50, od 100 do 300 vrst od Din 3. večji inserati petti vrst od Din 4. // Popust po dogovoru, inserati davek poseben. // "Slovenski Narod" velja mesečna v Jugoslaviji Din 12. za inozemstvo Din 25. // Fotokopij se ne vracajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Krafjeva ulica 8, tel. 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Pedružnice: MARIBOR, Grajski trg 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, tel. 8. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, tel. 65; podružnica uprave: Kacenova ul. 2, tel. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENI GRADEC, Sloškihov trg 5 // Poštna trgovnica v Ljubljani št. 1035.

Finska hoče ostati neutralna in svobodna:

Finski predlogi danes izročeni v Moskvi

Veliko ogroženje na Finskem zaradi objave ruskih zahtev, kar bo zelo otežkočilo pogajanja v Moskvi — Energične izjave finskega zunanjega ministra — Nova navodila finski delegaciji

Helsinki, 2. nov. Govor sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Molotova je izdal na Finskem slab vtis. Prednočnjim so v finskih političnih krogih razpravljali o možnosti prekinitev pogajanj z Rusijo in o odpoklicu finske delegacije, ki je že odpotovala v Moskvo. Govor Molotova, ki je odprt obseg ruskih zahtev, je tu učinkoval kakor bomba. Zatrjujejo, da ga govor nasprotuje sporazumu, na podlagi katerega sta se obe stranki obvezali, da ne bosta objavili nikakih podrobnosti, dokler trajajo razgovori. Vlada je najprej delegaciji na poti v Moskvo poslala brzjavko, da v Viborgu, na rusko-finski mejni prekretni potovanje in čaka na nadaljnjo navodila z Helsinkov. Cetrt ure pozneje pa je delegacija dobila ukaz, naj nadaljuje potovanje v Moskvo. Ob tej priliki je finski zunanjki minister Erkko podal izjavu, v kateri Finska izraža svoje zadovoljstvo zaradi govora Molotova. Med drugimi je izjavil:

Molotov je sporočil zahteve Rusije javnosti v času, ko so bili finski delegati prav na poti v Moskvo, da predajo odgovor finske vlade. S tem je ustvaril Molotov zelo težko situacijo. Finska bo ustregla željam Sovjetske Unije, da zasigura mir, a da pri tem vseeno ne stavi na kocko svojo lastno sigurnost. Težko je reči, dali izjava Molotova deluje na kakršenkoli način na odloke finske vlade, vendar na vsak način

zelo otežja nadaljevanje finsko-ruskih razgovorov. Gledi izjave Molotova, da ima Sovjetska Unija pravico in dolžnost podvzeti ukrepe glede svoje varnosti v finskem zalivu in v zalivu pred Leningradom, opozarja Erkko na finsko-rusko pogodbo iz leta 1922. na podlagi katere je zasigurano vzajemno spoštovanje meja, in določeno, da se vsi spori mirno rešijo. Finska preprizana, da je ta sporazum še v veljavi do leta 1945 in sicer na podlagi nove pogodbe, ki je bila leta 1934 sklenjena med obema državama.

Berlin, 2. novembra AA. (DNB) Iz Helsinkov poročajo, da je zunanjki minister Erkko govoril snoti na slavnostni predstavi v švedskem gledališču v korist finskih vojakov. Slovesnosti je prisostvoval tudi predsednik finske republike v družbi vseh članov vlade. Erkko je predvsem obzavjal, da je predsednik ljudskih komisarjev Molotov v svojem včerajnjem govoru navedel podrobnosti o sovjetsko-finskom pogajjanju in je nadaljeval:

V ukrepu, ki jih je predlagala Rusija, vidi Finska ruski imperializem. Finska se se ne more spuščati v nič, kar bi moglo ogrožati njeno lastno neutralnost. A ti predlogi pomenijo uslužnost Finske v koristi tujih držav na finskih tleh. Finska volja, da ostane neutralna, predstavlja obenem tudi varnost za Rusijo. Finska izhaja s stališča, da so njeni dogovori z

Rusijo sklenjeni s svobodno voljo. Na Finsko ni vplivala nobena tuja država. Finski narod strastno ljubi svobodo in si ne želi nobene vojne. Pokazal je svojo pripravljenost do daljnosečnih trtev, kakor se jo vidi iz predlogov, ki jih bo finska delegacija jutri izročila v Moskvi. Finska zelo dobro ve, po kateri poti ima hoditi, naj bo ta pot še tako težka. Finski narod mora stati ob strani in se ne vlikati v politiko velesil. Ni okoliščin, v katerih se tudi v sedanjem trenutku ne bi mogla došči miroljubna ureditev.

Helsinki, 2. nov. j. Včeraj je predsednik republike Kallio podpisal dekret, ki daje finskemu narodnemu junaku marsalku Mannerheimu v primeru vojne diktatorsko oblast.

Helsinki, 2. nov. mp. Finska telegrafiska agencija je objavila naslednji proglaš vlad: Finska je storila vse, da bi našla rešitev, ki bi zadovoljila Rusiju. Finska vlad je upa, da bo Rusija ostala verna sklenjenemu nepadalnemu paktu med obema državama. Finska delegacija bo takoj po prihodu v Moskvo dobila nove instrukcije.

Ruski pritisk na nordijske države V Stockholm in Oslu komentirajo izjave Molotova kot nevarnost za severne države in zapadno Evropo

ZURIH, 2. nov. j. >Neue Zürcher Zeitung< javlja iz Stockholma, da švedski politični krog na svoj način tolmačijo izjave Molotova, dačas da Rusija ne bo izvajala nikakoga pritiska na Švedsko in Norveško. Ruske zahteve, da dobi Rusija na izhodu Finskega zaliha oporišče za svojo mornarico, se označujejo kot kar dinarna točka za svobodo nordijskih narodov in za njihovo politično neutralnost. V Stockholmu dobro vedo, da to oporišče ne bi imelo defenzivnega značaja, temveč prav

nasprotno popolnoma ofenzivnega karaktera. Na Švedskem so preprizani, da se lo finski odgovor glasi: Ne! Prodiranje Rusije na severovzhodu Finske, pomeni prej ali pozneje tudi pritisk na nordijske države, na Švedsko in Norveško in kot posledica tega pritisk na vso Zapadno Evropo. Utevjevanje Alandskega otočja, kar zahteva Rusija od Finske, pomeni ustanovitev oporišča, iz katerega bi se izvajal pritisk na nordijske države, kar bi pomenilo tudi konec njihove neodvisnosti.

Kaj se godi na zapadu?

Medtem ko poročajo iz Pariza o močnem topovskem strelijanju izza Siegfriedove linije, prihajo iz Rima optimistični glasovi, da Nemčija ne bo začela ofenzive

pričakovati, da Rusija od svojih zahtev ne bo popustila, zlasti pa ne od zahteve glede mornariških oporišč na otokih pred Leningradom. V ostalem so listi zelo rezervirani v svojih komentarjih.

V Ameriki

Washington, 2. novembra AA. Stefani. V političnih krogih komentirajo včerajnjem napade v representančni zbornici na Rusijo kot odgovor na gospoda Molotova. Posredno komentirajo predlog člane reprezentančne zbornice Mac Cormica, da naj USA pretarga razmerje z Moskvo in odpoklicje svojega poslanika. Tudi listi so v svojih komentarjih silno ostri, posebno glede tistega dela govora, kjer je sovjetski komisar meril na politiko USA. Roosevelt ni hotel dati nobene izjave glede govora Molotova.

Moskva, 2. novembra AA. Reuter. Tukajšnji ameriški diplomatski krog izjavlja, da je neutemeljeno in neumestno primerjanje sovjetsko-finskega razmerja z razmerjem med USA in Kubo ali Filipini.

V Italiji molče

RIM, 2. nov. AA. (Stefani) Današnji junijanci ne pričakajo še nobenih komentarjev o govoru Molotova. Listi so prinesli le obsežne izvlečke iz tega govora.

Prav tako tudi ne komentirajo govora predsednika turške republike Ismeta Inenija.

Odmev v neutralnih državah

LONDON, 2. nov. mp. Dopisnik agencije Reuter poroča o sodobnih neutralnih državah o govoru Molotova. V skandinavskih državah in na Holandskem odločno protestirajo proti temu, kar je Molotov rekel o Finski. V ostalem se vidi, da vodi Stalin popolnoma svojo politiko. Holandski tisk pričakuje, da bo Finska odločno rekla ne. V Washingtonu pravijo, da gre Rusija v prvi vrsti za utrditev lastnega položaja in da Rusija ni obljubila Nemčiji nobene vojaške pomoči.

Zadovoljstvo v Berlinu

BERLIN, 2. nov. mp. Govor Molotova so v Berlinu sprejeli z zadovoljstvom. Zlasti poudarjajo listi odstavke, da Rusija popolnoma odobrava nemško politiko in priporočila Molotova, da se bodo trgovinska pogajanja med Rusijo in Nemčijo kmalu ugodno končala. Listi na koncu ugotavljajo, da je Nemčija prav tako potrebna Rusiji, kar je Rusija Nemčiji.

Izjave Molotova na 2. strani

Turčija ostane zvesta svojim prijateljem

Predsednik turške republike o položaju po ankarskem paktu

Ankara, 2. novembra mp. Predsednik republike Inenij je imel včeraj govor, kjer se je v začetku dotaknil nekaterih zunanje političnih vprašanj Turčije. O pogodbi z Anglijo in Francijo je izjavil, da je zagotovila Turčiji varnost in da ni neperjena proti nobeni državi. Turčija vodi ves čas odkrito in dosledno mirovno politiko. Ta pogodba bo stopila v veljavo le tedaj, če bi kdo

naše delo stremil za tem, da bi bodočim generacijam prihranili težave sedanega časa, je izjavil. Storili smo vse, da bi ostali v starih prijateljih odnosih z Rusijo. Če se nam ni posrečilo, ni naša krivida. Kljub temu pa bomo tudi v bodoči gojili prijateljske vezi z Rusijo. Turki drže dane besede in so zvesti svojim prijateljem. Inenij je zatem poudaril zaupanje naroda v vojsko, na kar je govoril o notranjih vprašanjih.

Anglija ne sklepa tajnih pogodb Zanimivi odgovori Churchilla in Buttlerja v angleškem parlamentu

LONDON, 2. nov. j. Včeraj popoldne je bila seja spodnje in zgornje zbornice. Najprej je govoril minister za prehrano Morrison, ki je navajal, da je Anglia dovolj založena z živil, vendar bo potrebljeno nekatere živilne racionirati, zlasti mast in maso.

Nato je govoril prvi lord admiraltej Churchill, ki je navajal, da na Atlantiku operira dve nemški vojni ladji in sicer »Deutschland« ter neka njena sestrelka ladja. Ena križarja v severnem delu Atlantika, druga v južnem. Eden posazrav je ju vprašal, kdaj bo »Deutschland« potopljena, nakar je Churchill odgovoril, da na takih vprašanjih pač ne more odgovarjati. Prihodnji teden bo dal nova poročila o operacijah angleškega brodovja.

Na vprašanje, kaj je ukrenila Anglia proti temu, ker nemške podmornice uporabljajo irske luke, je Churchill odgovoril, da je to odgovorna irska vlad, a glede operacij nemških podmornic in tven teritorialnih voda Irake je prepričan, da bo angleška mornarica se opravila svoje.

Nato je govoril državni podstajnik Butt-

ler, ki je na vprašanje, da li ima angleška vlad s tako državo tajno pogodbo, ki bi lahko po končani vojni izvzvala težko, glede njene realizacije, odgovoril, da angleška vlad nima namerave sklepiti takih pogodb, ki bi po končani vojni operacijah ustvarjale take težkočede. Povedal je tudi, da je pooblaščen od irske vlade objaviti, da je na Irskem Jeruzalem, mufti, da pa ima janstva, da se ne bo politično udejstvoval. Državni podstajnik je nato poročal, da se o položaju na Dalnjem vzhodu, navajajoč, da so demonstracije proti Angliji prenehale.

Angleška narodna obramba

Sydney, 2. nov. AA. (Reuter). Predsednik avstralske vlade je dal po včerajnjem seji vojnega kabineča izjavilo, v kateri upočasnila da bo vladu razširila avstralski program o narodni obrambi. Med drugim bo kupila 500 letal tipa Lockheed v USA. Je Edinljene države redovljajo neutralnostni zakon. Razen tega bo avstralska vladna motorizirala vojsko, zgradila 2 rušilca in še tovarna za strelivo in vojni material.

Položaj katoliške cerkve v Nemčiji

Bern, 2. nov. br. Svicaški listi poročajo, da se položaj katoliške cerkve v Nemčiji spet zelo poslabšal. Pred kratkim so nemške oblasti zaprile jezuita novicijat v Inomostu. Zaprti so bile tudi tri katoliške univerze v Nemčiji, ki so delovalne pod vodstvom jezuitov. Iz jezuitskih samostanov v Inomostu so pregnali okrog 400 jezuitov, ki so moralni v eni ur zaustiti svoje prostore.

Borzna poročila

Curitiba, 2. novembra. Paris 10.11. London 17.835. New York 446, Bruselj 74.50, Milans 22.50, Amsterdam 236.75, Berlin 178.50, Stockholm 106.25, Oslo 101.30, Kopenhaag 56.10.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

